

การเปรียบเทียบจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัดช่วงระหว่างโควิด 19 และช่วงหลังโควิด 19 ในสำนักงานสอบบัญชีแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี

Comparison of corporate income tax amounts for limited partnerships during COVID-19 and after COVID-19 in an audit office in Pathum Thani province

อภิชาติ การะเวก (Apichat Karavak)¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช่วงระหว่างโควิด-19 และหลังโควิด-19 2) เพื่อศึกษาการเพิ่มขึ้นและลดลงของจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช่วงระหว่างโควิด-19 และหลังโควิด-19 เก็บข้อมูลรายจ่ายภาษีของห้างหุ้นส่วนจำกัดระหว่างช่วง โควิด-19 และหลัง โควิด-19 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 26 ห้างหุ้นส่วนจำกัด โดยการเลือกห้างหุ้นส่วนจำกัดทั้งหมด จากสำนักงานสอบบัญชีแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี แยกตามประเภทธุรกิจได้ 17 ประเภทธุรกิจ รอบระยะเวลาบัญชี ปี 2562 (ระหว่างโควิด-19) และ ปี 2564 (หลังโควิด-19) เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่าหลังสถานการณ์โควิด19 มีจำนวนห้างที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มขึ้นจำนวน 2 ห้าง เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลลง จำนวน 2 ห้าง และเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเท่าเดิมจำนวน 22 ห้าง จากผลการวิจัยห้างหุ้นส่วนจำกัดจำนวน 26 ห้าง เห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลส่วนมากยังจ่ายเท่าเดิม มีเพียง 2 ห้างหุ้นส่วนจำกัดเท่านั้นจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มขึ้น ได้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับขนส่ง ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ดำเนินธุรกิจทางด้านขนถ่ายสินค้า และอีก 2 ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลลดลงได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยควรเพิ่มประเภทธุรกิจของห้างหุ้นส่วนจำกัดให้หลากหลายมากขึ้น ส่วนข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยควรศึกษาเรื่องการวางแผนภาษีของห้างหุ้นส่วนจำกัดที่มีผลต่อการประหยัดภาษีของห้างหุ้นส่วนจำกัด

คำสำคัญ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาษีเงินได้นิติบุคคล โควิด-19

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the amount of corporate income tax of limited partnerships during COVID-19. and after COVID-19, and 2) to study the increase and decrease of the corporate income tax amount of limited partnerships during COVID-19 and after COVID-19 by collecting tax expenditure data of limited partnerships during COVID-19 and after COVID-19. The sample consisted of 26 limited partnerships by selecting all limited partnerships from an audit firm in Pathum Thani Province, classified by type of business into 17 business types with accounting periods of 2019

¹ สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ E-mail : Apichat.ka@vru.ac.th

(during COVID-19) and 2021 (after COVID-19). The research found that after the COVID-19 situation, there were 2 more firms paying corporate income tax, 2 firms paying lower corporate income tax, and 22 firms paying the same corporate income tax. From the research results of 26 limited partnerships, it can be seen that most of the changes in the amount of corporate income tax still paid the same amount, while only 2 limited partnerships paid more corporate income tax, namely limited partnerships that carried on business related to transportation and limited partnerships that operated on loading business and unloading. In addition, the other 2 limited partnerships that paid lower corporate income tax were limited partnerships that sold food and beverages. For Suggestions, the researcher should add more types of limited partnership businesses. As for the next research, the researcher should study the tax planning of limited partnerships that affects the tax savings of limited partnerships.

Keywords: Limited Partnerships, Corporate Income Tax, COVID-19

วันที่รับบทความ : 14 กุมภาพันธ์ 2566

วันที่แก้ไขบทความ : 4 เมษายน 2566

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 7 เมษายน 2566

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

จากสถานการณ์การแพร่ระบาด โควิด-19 ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศทั่วโลก ระหว่างปี พ.ศ.2562-2564 ส่งผลกระทบในวงกว้าง ทำให้เศรษฐกิจถดถอย การค้าขายการลงทุนไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้สะดวก มีผลกระทบกับรายได้และมีผลต่อรายจ่าย รวมทั้งจำนวนภาษีที่จะส่งเข้ากรมสรรพากรลดลง

ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) เป็นภาษีอากรประเภทหนึ่งจากภาษีทั้ง 5 ประเภทที่ประกอบด้วย 1.ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 2.ภาษีเงินได้นิติบุคคล 3.ภาษีมูลค่าเพิ่ม 4.ภาษีธุรกิจเฉพาะ 5.อากรแสตมป์ ที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากร จัดเก็บจากเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเป็นแหล่งรายได้

ของรัฐบาลเพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศ ในประเทศไทยมีการปรับปรุงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลตามภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ แต่ในปัจจุบันการแข่งขันทางธุรกิจค่อนข้างสูงประกอบกับสภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว จึงส่งผลให้บริษัทและห้างหุ้นส่วนจำกัดต้องหากลยุทธ์เพื่อเพิ่มผลกำไร ภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นรายจ่ายที่สำคัญอีกรายการหนึ่งที่บริษัทที่มีผลกำไรจะต้องชำระ ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะกำหนดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลตามกฎหมายที่เท่ากันทุกราย แต่จะพบว่าอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริงของแต่ละบริษัทนั้นจะไม่เท่ากัน อาจเป็นเพราะความสามารถในการบริหารรายจ่ายภาษีของแต่ละบริษัทที่แตกต่างกัน การบริหารรายจ่ายภาษีจึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่บริษัทเลือกใช้เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล ทำให้ต้นทุนของบริษัทและห้างหุ้นส่วนจำกัดลดลงส่งผลให้บริษัทมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น เพื่อนำมาเป็น

ผลตอบแทนให้แก่นักลงทุนหรือผู้ถือหุ้น ดังนั้นถ้าบริษัทมีการบริหารรายจ่ายภาษีที่ดี จะทำให้บริษัทเสียภาษีอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและประหยัดภาษีได้มากขึ้น เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันอันเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจ โดยกฎหมายได้มีแนวทางปฏิบัติที่เปิดโอกาสให้บริษัทและห้างหุ้นส่วนจำกัดสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีมลดย่อนภาษีได้ คณะกรรมการในฐานะผู้บริหารระดับสูงของบริษัทมีหน้าที่ในการกำหนดกลยุทธ์และทิศทางการดำเนินงานของบริษัทและยังต้องกำกับควบคุมดูแลให้เป็นไปตามกลยุทธ์ ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ปริยาพร วังเวียง, 2019) ภาษีอากรเป็นรายได้ที่มีความสำคัญของรัฐบาล โดยรายได้ของรัฐบาลไทยมากกว่าร้อยละ 60 เป็นรายได้จากภาษีทั้ง 5 ประเภท โดยวัตถุประสงค์หลักในการจัดเก็บภาษีมียู่ 5 ด้านคือ 1. เพื่อเป็นรายได้สำหรับการใช้จ่ายในการบริหารและการพัฒนาประเทศ 2. เพื่อควบคุมการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย บุหรี่ สุรา และ คຸ່ມ ครอบงำอุตสาหกรรมภายในประเทศ 3. เพื่อส่งเสริมการลงทุน ด้วยการลดหรือยกเว้นภาษีอากรสำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน 4. เพื่อทำให้เกิดการกระจายรายได้ ด้วยการเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้าทำให้ผู้มีรายได้สูง เสียภาษีในอัตราที่สูงกว่าผู้มีรายได้ต่ำ ด้วยการเก็บภาษีทางตรงในสัดส่วนที่มากกว่าภาษีทางอ้อม 5. เพื่อใช้ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจด้วยการใช้ระบบภาษีที่ปรับตัวได้เอง ทำให้สามารถเก็บภาษีในช่วงเศรษฐกิจรุ่งเรืองได้มาก ซึ่งช่วยลดแรงกดดันต่อการเกิดภาวะเงินเฟ้อ และเก็บภาษีได้น้อยลงในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้ประชาชนมีเงินเหลือมากขึ้น ช่วยลดปัญหาความรุนแรงจากการว่างงาน นอกจากการใช้ระบบภาษีที่ปรับตัวได้เองแล้ว รัฐบาลยังอาจให้มาตรการภาษีโดยการเพิ่มหรือลดอัตราภาษี เพื่อให้เก็บภาษีได้มากขึ้นในช่วงเศรษฐกิจดี และลดภาษีในช่วงเศรษฐกิจไม่ดี (วิมา ยาหนาย, 2016)

ห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นส่วนหนึ่งของนิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลให้กับกรมสรรพากร ดังนั้นห้างหุ้นส่วนจำกัดมีความสำคัญในระบบภาษีอากร นอกจากนี้ โครงสร้างอัตราภาษีแบบก้าวหน้า (Progressive Tax Rate System) ถูกออกแบบมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการทำหน้าที่เพื่อบรรลุดุลยภาพในการจัดเก็บภาษีตามหน้าที่เพื่อช่วยให้การจัดเก็บภาษีมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยบริษัทและห้างหุ้นส่วนจำกัดที่มีผลประกอบการดีจะเสียภาษีมากกว่าบริษัทและห้างหุ้นส่วนจำกัดที่มีผลประกอบการที่ไม่ดี รวมทั้งนโยบายส่งเสริมทางด้านภาษี อาทิ การลดอัตราภาษี หรือการลดหย่อนทางภาษี หรือที่เรียกว่ารายจ่ายภาษี (Tax Expenditure) ก็ถูกออกแบบมาเพื่อเป็นประโยชน์กับบริษัทและห้างหุ้นส่วนจำกัด รายจ่ายภาษีมียุ่ลักษณะเดียวกับค่าใช้จ่ายในโครงการของกรมสรรพากร แต่มีความแตกต่างกันอยู่ที่ต้นทุนของมาตรการรายจ่ายภาษี ซึ่งเกิดขึ้นจากการขาดหรือการสูญเสียรายได้ที่ควรจัดเก็บได้ของรัฐบาล ในช่วงระหว่างโควิด-19 และหลังโควิด-19 ก็เป็นปัจจัยที่ผู้นำข้อมูลการจ่ายภาษีของห้างหุ้นส่วนจำกัดมาทำการเปรียบเทียบโดยแยกเป็นแต่ละประเภทธุรกิจ เมื่อพิจารณาถึงข้อมูลประโยชน์และการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลไม่เป็นไปตามเป้าหมาย อาจเกิดจากการยกเว้น การลดหย่อน การผ่อนผัน การให้เครดิต หรือแนวทางปฏิบัติด้านภาษีที่แตกต่างจากภาษีพื้นฐานตามปกติ ที่ถูกเผยแพร่ในเอกสารงบประมาณ (รายงานภาวะเศรษฐกิจและการคลัง, 2565) พบว่า ข้อมูลรายจ่ายภาษี ที่ถูกนำเสนอไว้มีเพียงสองประเภท คือ 1.การยกเว้นและลดหย่อนภาษีภายใต้การส่งเสริมการลงทุน ของ BOI และ 2. การยกเว้นภาษีตามพระราชบัญญัติปีเตอร์เลียม พ.ศ. 2514 ซึ่งได้มีการประเมินมูลค่าการขาดรายได้และประโยชน์ที่ได้รับจากการยกเว้นภาษีในเชิงเศรษฐกิจมหภาค แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ยังมีรายจ่ายภาษีที่เกิดจากข้อยกเว้นและ

การลดหย่อนทางภาษีอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำมาแสดงอยู่อีกเป็นจำนวนมากและการประเมินผลกระทบของรายจ่ายภาษีในเชิงเศรษฐศาสตร์จุลภาค เช่น การวิเคราะห์ถึงผู้ได้รับประโยชน์จากมาตรการภาษีดังกล่าว ไม่ได้ถูกประเมินและแสดงในเอกสารงบประมาณสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้นการพิจารณาพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีจากทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ จึงยังขาดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายจ่ายภาษีที่ครบถ้วน และอาจทำให้การพิจารณา พระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีนั้นเป็นไปอย่างไม่ถูกต้อง งานศึกษาชิ้นนี้จึงมีวัตถุประสงค์สำคัญสองประการ คือ ประการที่หนึ่ง เพื่อศึกษาจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช่วงระหว่างโควิด-19 และหลังโควิด-19 และประการที่สอง เพื่อศึกษาการเพิ่มขึ้นและลดลงของจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช่วงระหว่างโควิด-19 และหลังโควิด-19 ทั้งนี้ขอบเขตของงานวิจัยชิ้นนี้จะจำกัดเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัดเท่านั้น ผู้วิจัยจะแสดงให้เห็นถึงรายจ่ายภาษีที่เกิดขึ้นในระบบภาษีเงินได้นิติบุคคลเฉพาะ ส่วนของห้างหุ้นส่วนจำกัด เสียภาษีในอัตราร้อยละ 15 และร้อยละ 20 ได้รับการยกเว้น ช่วงกำไรสุทธิ 300,000 บาทแรก ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี ส่วนกิจการไม่ใช่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (NON SME) เสียภาษีในอัตราร้อยละ 20 ในลักษณะของการออกพระราชกฤษฎีกาลดอัตราภาษีเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ จากประมวลรัษฎากร (พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราภาษีและยกเว้นอัตราภาษีรัษฎากร ฉบับที่ 530 555 และ 577) ซึ่งอาจมีเป้าหมายประสงค์ในการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้น และการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลผ่านการส่งเสริมการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment หรือ BOI) ซึ่งมีรูปแบบการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีโดย การยกเว้นภาษีเงินได้นิติ

บุคคล 3-8 ปี (Sudsawasd,S., & Siriprapanukul, P, 2018)

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช่วงระหว่างโควิด-19 และหลังโควิด-19

1.1.2 เพื่อศึกษาการเพิ่มขึ้นและลดลงของจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช่วงระหว่างโควิด-19 และหลังโควิด-19

1.2 ขอบเขตของการวิจัย

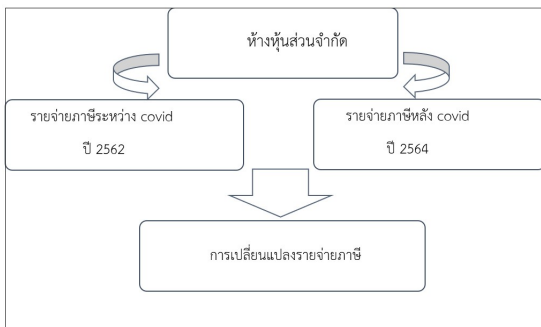
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่จดทะเบียนที่รับชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท รายได้รวมหรือสินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท แยกตามประเภทกิจการ ที่ได้ตรวจสอบ จำนวน 26 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่มีรายจ่ายภาษีนิติบุคคลระหว่างโควิด-19 (ปี 2562) และรายจ่ายภาษีนิติบุคคลหลังโควิด-19 (ปี 2564)

1.3 สมมติฐานการวิจัย

จากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่ผ่านมานำไปสู่การตั้งข้อสมมติฐานในงานวิจัยในครั้งนี้ว่า จำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัดในช่วงระหว่างโควิด-19 และ ช่วงหลังโควิด-19 มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เพื่อศึกษาจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช่วงระหว่างโควิด-19 (ปี 2562) และหลังโควิด-19 (ปี 2564) และการเปลี่ยนแปลง (เพิ่มขึ้น ลดลง หรือเท่าเดิม) ของจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช่วงระหว่างโควิด-19 และหลังโควิด-19 สามารถแสดงเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

2. แนวคิดทฤษฎี

ภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร เป็นภาษีทางตรงประเภทหนึ่งซึ่งจัดเก็บจากการมีเงินได้ของ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด โดยฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยส่วนใหญ่ ได้แก่ ฐานกำไรสุทธิ ซึ่งคำนวณได้จาก รายได้และรายจ่ายของกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชี สำหรับวิธีการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล กฎหมายกำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคลจากระยะเวลาบัญชี และกำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่เสียภาษีจากฐานกำไรสุทธิต้องเสียภาษีก่อนถึงกำหนดเวลา เรียกว่าภาษีเงินได้ครึ่งปี เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดไม่ต้องจ่ายภาษีมากไปในช่วงสิ้นปี นอกจากนี้ยังกำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดในบางกรณี มีหน้าที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งต่อกรมสรรพากรอีกด้วย โดยภาษีครึ่งปี และภาษีหัก ณ ที่จ่ายโดยทั่วไปถือเป็นเครดิตภาษีของผู้มีเงินได้ในการคำนวณภาษีตอนสิ้นปี ดังนั้นในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคลตอนสิ้นปี อาจมีกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดต้องชำระภาษีเพิ่มขึ้นหรือได้การคืนภาษี (กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร, 2556)

สุเมธ ศิริคุณโชติ (2559: 172-173) กล่าวว่า

1. บริษัทหรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ได้แก่

บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล กรณีมีสาขาไม่ว่าจะอยู่ในประเทศไทย หรือต่างประเทศจะต้องนำกำไรสุทธิของสาขารวมกำไรสุทธิของสำนักงานใหญ่ด้วย 2.บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ มีการประกอบกิจการในประเทศไทย มีลูกจ้าง ผู้ทำการแทน หรือตัวแทนทำการติดต่อในประเทศไทย 3.กิจการซึ่งดำเนินการเป็นทางการค้าหรือหากำไรโดยรัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การของรัฐบาลต่างประเทศ 4. กิจการร่วมค้า ทั้ง 4 ประเภทที่กล่าวมาเป็นผู้ที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไรสุทธิ

Pongpitak, S. (2017) ได้กล่าวถึงหลักการที่นำมาใช้ในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลซึ่งเป็นภาษีจัดเก็บทางตรงของประเทศ ได้แก่ หลักความสามารถในการเสียภาษี จะเห็นว่าภาษีเงินได้นิติบุคคลใช้กำไรสุทธิของกิจการเป็นฐานในการคำนวณภาษีโดยอาศัยหลักการทางบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินในการวัดกำไรสุทธิทางบัญชีซึ่งตามประมวลรัษฎากรกำหนดให้นิติบุคคลนำรายได้ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในรอบระยะเวลาบัญชีหักรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับรายได้และการประกอบกิจการตามที่กฎหมายกำหนด

การเปลี่ยนแปลงทางภาษีเงินได้นิติบุคคล มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชี ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ด้านมาตรฐานและความ เชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ ด้านการบรรลุปเป้าหมาย และด้านความพึงพอใจจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (Jindawong, S, 2021)

ภาษีเงินได้นิติบุคคล (กรมสรรพากร, 2559) เป็นภาษีอากร คำนวณจากเงินได้ที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษีคูณด้วยอัตราภาษี ดังนั้น เงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลหรือฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล จะมีความแตกต่างตามลักษณะของธุรกิจ เพื่อความเป็น

ธรรมในการจัดเก็บ อีกทั้งเป็นการอุดช่องว่างในการจัดเก็บภาษี เนื่องจากการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหมวด 3 ภาษีเงินได้ ส่วน 3 การเก็บภาษีจากบริษัทและห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล แห่งประมวลรัษฎากร อธิบายแนวทางการจัดเก็บภาษีซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 4 ฐานภาษีด้วยกัน คือ 1.ฐานกำไรสุทธิ(มาตรา 65) 2.ฐานรายได้ก่อนหักรายจ่าย(มาตรา 67) 3.ฐานเงินได้ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย(มาตรา 70) 4.ฐานการจำหน่ายเงินกำไรออกไปนอกประเทศ(มาตรา 70 ทวิ) โดยฐานกำไรสุทธิเป็นฐานภาษีที่บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนจำกัดส่วนใหญ่ใช้เป็นฐานในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานดังกล่าว ตามมาตรา 67 ทวิและมาตรา 68 แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เสียภาษีเงินได้จากฐานกำไรสุทธิต้องคำนวณเงินได้เพื่อเสียภาษีเงินได้ปีละ 2 ครั้ง โดยภาษีครั้งปีนั้น มี 2 ประเภท คือ 1.การเสียภาษีครึ่งปีจากประมาณการกำไรสุทธิ โดยคำนวณจากรายได้ หรือประมาณการรายจ่าย แต่หากนิติบุคคลมีการประมาณกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิจริงโดยไม่มีเหตุอันควร ต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 20 ของจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระขาดไป (มาตรา 67 ตีร แห่งประมวลรัษฎากร) และ 2.การเสียภาษีครึ่งปีจากกำไรสุทธิจริง และทุก ๆ ปี บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ต้องดำเนินการคำนวณกำไรสุทธิประจำปีจากผลการดำเนินงานสำหรับรอบระยะเวลา 12 เดือน ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขการคำนวณกำไรสุทธิตามมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตีร แห่งประมวลรัษฎากรเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

Mahawong, B. and Pajongwong, P. (2019) ได้กล่าวถึงภาษีเงินได้นิติบุคคลว่าเป็นภาษีที่จัดเก็บและทำรายได้ให้แก่รัฐเป็นจำนวนมากและมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยจัดเก็บจากรายได้สุทธิของนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย จากรายงานประจำปีกรมสรรพากรปี 2564 ชี้ให้เห็นว่าภาษี

เงินได้นิติบุคคลปีงบประมาณ 2563 ซึ่งมีจำนวนมากเป็นอันดับ 2 รองจากภาษีมูลค่าเพิ่ม จัดเก็บได้ต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ 12.4 ต่ำกว่าประมาณการร้อยละ 16.3 และคิดเป็น ร้อยละ 33.17 ของจำนวนภาษีสรรพากรทั้งหมด โดยอ้างถึงผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 2019 และภาวะเศรษฐกิจโลก หดตัว (The Revenue Department, 2021)

ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) เป็นภาษีทางตรงชนิดหนึ่งที่เรียกเก็บจากฐานเงินได้ การจัดเก็บโดยทั่วไปจะเรียกเก็บจากฐานกำไรในประเทศ ไทย ภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นภาษีที่ทำการได้ให้แก่ประเทศมาก ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหมายความรวมถึงนิติบุคคลอื่น ที่ไม่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (กรมสรรพากร, 2563)

ความแตกต่างของวัตถุประสงค์ทางการบัญชีและกฎหมายภาษีอากร ส่งผลให้วิธีการคำนวณกำไรสุทธิทางบัญชี และกำไรสุทธิทางภาษีมีความแตกต่างกัน ผู้ประกอบการจึงไม่สามารถนำงบการเงินที่ใช้เพื่อการตัดสินใจภายในกิจการมาใช้ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ทันที แต่ต้องปรับปรุงตัวเลขหรือข้อมูลตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของประมวลรัษฎากร ดังนั้น หากขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษี ย่อมส่งผลให้เกิดปัญหาในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ทำให้มีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง นำไปสู่ปัญหาการเสียภาษีไม่ถูกต้อง และต้องเสียเบี้ยปรับ เงินเพิ่มตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้กว่าที่ผู้เสียภาษีจะทราบว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนด ก็ต่อเมื่อถูกประเมินจากเจ้าพนักงานสรรพากร ซึ่งส่วนมากจะเสียเวลาไปหลายปี และส่งผลให้เกิดความเสียหายจำนวนมากตามมา (Kerdsiri, P., 2017)

ในการวางแผนภาษีจะต้องมีองค์ประกอบและขั้นตอนในทางปฏิบัติ โดยทั่วไปมักจะพบมุมมองที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความคิดเห็น และความเชี่ยวชาญของแต่ละบุคคล มีหลายวิธีที่กิจการสามารถนำไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมการวางแผนภาษีได้ ในทางทฤษฎีภาษีเงินได้นิติบุคคลถือเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานประเภทหนึ่งของกิจการ เมื่อกิจการสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอย่างเต็มที่ที่จะส่งผลให้กิจการมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานลดลง เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันและอาจทำให้มูลค่ากิจการเพิ่มขึ้น การวัดระดับการวางแผนภาษี สามารถใช้อัตราภาษีที่แท้จริง (Effective Tax Rate: ETR) และผลต่างระหว่างกำไรทางบัญชีและกำไรทางภาษี (Book-Tax Differences: BTD) Wang, F., Junqin, S., Cullinan, C., & Xu, S. (2019).

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงพรรณนา จากข้อมูลจำนวนภาษีของห้างหุ้นส่วนจำกัด ระหว่างช่วง โควิด 19 และหลังโควิด 19 จำนวน 26 ห้างหุ้นส่วนจำกัดมีการตรวจสอบข้อมูลจำนวนการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลทุกห้างหุ้นส่วนจำกัด แยกตามประเภทธุรกิจได้ 17 ประเภทธุรกิจ เป็นข้อมูลห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ได้จากการตรวจสอบของผู้วิจัยในสำนักงานสอบแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี เป็นห้างหุ้นส่วนที่มีขนาดกลางและขนาดย่อย (SME)ทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท รายได้รวมหรือสินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประเภทธุรกิจของห้างหุ้นส่วนจำกัด

ประเภท	จำนวน
1. ผลิตและขายน้ำแข็ง	2
2. ร้านขายปลีกวัสดุก่อสร้าง	4
3. รับเหมาก่อสร้าง	3
4. ทำฟาร์มเลี้ยงหมู เลี้ยงไก่	2

ประเภท	จำนวน
5. ผลิตและจำหน่ายป้าย บาร์โค้ด สติกเกอร์	2
6. ผลิตสิ่งพิมพ์และบรรจุภัณฑ์	1
7. ติดตั้งเครื่องเสียง แอร์ กระจก ประดับยนต์	1
8. จำหน่ายที่ดินทรายรับถมที่	1
9. รับทำบัญชี	1
10. จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม	2
11. รับแปลภาษา	1
12. จำหน่ายเตาเผาขยะ	1
13. ให้บริการฝึกอบรม	1
14. ขนส่ง	1
15. ให้บริการส่งเสริมการขาย	1
16. จำหน่ายรถยนต์เก่า	1
17. รถยก รถสไลด์ขึ้นบันไดยนต์	1

สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี ปี 2562 (ระหว่างโควิด-19 ซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัดจะต้องชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลในปี 2563) และรอบระยะเวลาบัญชีปี 2564 (หลังโควิด-19 ซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัดจะต้องชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลในปี 2565) ที่เป็นธุรกิจที่ประกอบกิจการที่หลากหลาย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปให้เห็นถึงการเปรียบเทียบจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัดในช่วงระหว่างโควิด-19 และช่วงหลังโควิด-19

4. สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยห้างหุ้นส่วนจำกัดจำนวน 26 ห้าง ได้ข้อมูลภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัดจากการตรวจสอบพบว่า การเปลี่ยนแปลงจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลส่วนมากยังจ่ายเท่าเดิม มีเพียง 2 ห้างหุ้นส่วนจำกัดเท่านั้นที่จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มขึ้น ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับขนส่ง ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ดำเนินธุรกิจทางด้านขนถ่ายสินค้า และอีก 2 ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่จ่ายภาษีเงินได้นิติ

บุคคลลดลงได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่จำหน่ายอาหารและ
เครื่องดื่ม ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงรายจ่ายภาษีของห้างหุ้นส่วนจำกัด
ระหว่าง โควิด 19 (ปี 2562) และ หลัง โควิด 19 (ปี
2564)

ลำดับ ที่	ประเภทกิจการ	จำนวนภาษี เงินได้ นิติบุคคล ระหว่างโค วิด 19 ปี 2562 (บาท)	จำนวน ภาษีเงินได้ นิติบุคคล หลังโควิด 19 ปี 2564 (บาท)	การ เปลี่ยนแปลง จำนวนภาษี เงินได้นิติ บุคคล (บาท)
1.	ผลิตและขาย น้ำแข็ง	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	เท่าเดิม
2.	ร้านขายปลีกวัสดุ ก่อสร้าง	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	เท่าเดิม
3.	การทำฟาร์มเลี้ยง หมู เลี้ยงไก่	0 (ขาดทุน)	0 (ขอคืน ภาษี)	เท่าเดิม
4.	จำหน่ายวัสดุ ก่อสร้าง เครื่องมือ ช่าง ผลิตภัณฑ์ไม้ แปรรูป	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	0 (ขอคืน ภาษี)	เท่าเดิม
5.	การผลิตและ จำหน่ายป้าย บาร์โค้ด สติกเกอร์ ป้าย สีน้า ฉลาก สินค้าทุกชนิด	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	0 (ขอคืน ภาษี)	เท่าเดิม
6.	ผลิตสิ่งพิมพ์และ บรรจุภัณฑ์ทุก ชนิด	0 (ขาดทุน)	0 (ขาดทุน)	เท่าเดิม
7.	จำหน่ายอาหาร และเครื่องดื่ม	29,190.08	59,531.01	เพิ่มขึ้น 30,340.93
8.	ติดตั้ง ซ่อม เครื่อง เสียง แอร์ กระฉก ประตูปยนต์	2,893.17	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	ลดลง 2,893.17

ลำดับ ที่	ประเภทกิจการ	จำนวนภาษี เงินได้ นิติบุคคล ระหว่างโค วิด 19 ปี 2562 (บาท)	จำนวน ภาษีเงินได้ นิติบุคคล หลังโควิด 19 ปี 2564 (บาท)	การ เปลี่ยนแปลง จำนวนภาษี เงินได้นิติ บุคคล (บาท)
			ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	
9.	ขายวัสดุก่อสร้าง ทุกชนิด	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	เท่าเดิม
10.	รับจ้างกลึงโลหะ	0 (ขาดทุน)	0 (ขาดทุน)	เท่าเดิม
11.	รับจ้างก่อสร้างทุก ชนิด	0 (ขาดทุน)	0 (ขาดทุน)	เท่าเดิม
12.	จำหน่าย หิน ดิน ทราย รับถมที่และ บริการขนส่ง	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	เท่าเดิม
13.	รับบริการแปล ทุก ภาษา	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	เท่าเดิม
14.	รับเหมาก่อสร้าง อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	เท่าเดิม
15.	จำหน่ายเตาเผา ขยะ	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	เท่าเดิม
16.	ขนส่งและขนถ่าย สินค้า รวมถึงคน โดยสาร	0 (ขาดทุน)	22,007.94	เพิ่มขึ้น 22,007.94
17.	รับจัดกิจกรรม ส่งเสริม โฆษณา ประชาสัมพันธ์ ด้านการตลาดและ สื่อสารมวลชน	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	เท่าเดิม

ลำดับ ที่	ประเภทกิจการ	จำนวนภาษี เงินได้ นิติบุคคล ระหว่างโค วิด 19 ปี 2562 (บาท)	จำนวน ภาษีเงินได้ นิติบุคคล หลังโควิด 19 ปี 2564 (บาท)	การ เปลี่ยนแปลง จำนวนภาษี เงินได้นิติ บุคคล (บาท)
		ต้องเสีย ภาษี)	ต้องเสีย ภาษี)	
18.	โรงงานแข็ง	0 (ขาดทุน)	0 (ขาดทุน)	เท่าเดิม
19.	ขายปลีกวัสดุ ก่อสร้าง รวมถึง เครื่องมือช่างทุก ประเภท อุปกรณ์ ไฟฟ้า	168,216.03	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	ลดลง 168,216.03
20.	บริการรับเหมา ก่อสร้างอาคาร อาคารพาณิชย์ และงานก่อสร้าง อย่างอื่นทุกชนิด	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	เท่าเดิม
21.	จำหน่ายรถยนต์ เก่าและยานยนต์	0 (ขาดทุน)	0 (ขาดทุน)	เท่าเดิม
22.	รถยนต์ รถจักรยานยนต์ และรถจักรยานยนต์	0 (ขาดทุน)	0 (ขาดทุน)	เท่าเดิม
23.	ผลิตและจำหน่าย ป้าย บาร์โค้ด สติ๊กเกอร์ ป้าย สินค้า ฉลากสินค้า ทุกชนิด	0 (ขาดทุน)	0 (ขาดทุน)	เท่าเดิม
24.	จำหน่ายอาหาร และเครื่องดื่ม	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	เท่าเดิม
25.	ให้บริการฝึกอบรม และให้คำปรึกษา หลักสูตรด้านชีว อนามัย	14,891.93	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	ลดลง 14,891.93
26.	รับทำบัญชี	0 (มีภาษีหัก ณ ที่จ่าย ระหว่างงวด มาหักออก)	0 (มีกำไรแต่ ได้รับการ ยกเว้นไม่ ต้องเสีย ภาษี)	เท่าเดิม

ที่มา : ข้อมูลจากการตรวจสอบห้างหุ้นส่วนจำกัด ตาม
ประเภทธุรกิจรอบระยะเวลาบัญชี ปี 2562 และ 2564

จากผลการวิจัยห้างหุ้นส่วนจำกัดจำนวน
26 ห้างได้จากข้อมูลของห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่มี
การตรวจสอบจากงบการเงินจริง พบว่าหลังสถานการณ์
โควิด19 มีจำนวนห้างที่เสียภาษีเพิ่มขึ้นจำนวน 2 ห้าง
ได้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดทำธุรกิจเกี่ยวกับจำหน่ายอาหาร
และเครื่องดื่มและห้างหุ้นส่วนจำกัดทำธุรกิจเกี่ยวกับ
ขนส่งและขนถ่ายสินค้า รวมถึงคนโดยสาร เสียภาษีลดลง
จำนวน 2 ห้าง ได้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ทำธุรกิจประเภท
ติดตั้ง ซ่อม เครื่องเสียง แอร์ กระจก ประตูบานด์และ
ให้บริการฝึกอบรม และห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ทำธุรกิจ
ประเภทให้คำปรึกษา หลักสูตรด้านชีวอนามัย และเสีย
ภาษีเท่าเดิมจำนวน 22 ห้าง

จากสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลให้ผู้วิจัยเห็น
ความสำคัญของรายรับของประเทศชาติที่มาจากภาษีที่
จัดเก็บจากนิติบุคคลประเภทของห้างหุ้นส่วนจำกัด ซึ่ง
พบว่ามีแนวโน้มการเก็บภาษีได้ลดลง ภาษีเงินได้นิติ
บุคคลที่รัฐบาลจัดเก็บยังมีแนวโน้มไม่บรรลุผลเท่าที่ควร
ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลอาจมีสาเหตุ
มาจากปัจจัยหลาย ๆ ประการ สถานการณ์โควิด-19 ก็
เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้รัฐบาลไม่สามารถจัดเก็บรายได้
ภาษีได้ตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้เพื่อนำผลการ
ศึกษาวิจัยมาเสนอเป็นนโยบายการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติ
บุคคลที่มีประสิทธิภาพเพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ
ในการจัดงบประมาณ บริหารประเทศให้มีความ
เจริญก้าวหน้าต่อไป

5. อภิปรายผล

จากการวิจัยห้างหุ้นส่วนจำกัดเสียภาษีลดลง
เพราะเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ทำธุรกิจที่ได้รับผลกระทบ
สถานการณ์โควิด-19 โดยตรงเกี่ยวกับธุรกิจการก่อสร้าง

และขายอุปกรณ์เกี่ยวกับการตกแต่งรถยนต์ ส่วนห้างหุ้นส่วนจำกัด เสียภาษีเพิ่มขึ้นซึ่งอาจจะไม่ได้รับผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ได้แก่ ธุรกิจขนส่งขนถ่ายสินค้า และธุรกิจร้านอาหารบางประเภท และมีห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ตั้งใจปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร มีการจ่ายภาษีอย่างต่อเนื่องทุกปี

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคลของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จะเห็นว่าสภาพแวดล้อมทางธุรกิจเป็นปัจจัยที่มีทั้งอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมโดยส่งผ่านทางทัศนคติไปยังความตั้งใจดังกล่าวมากที่สุดถ้าเปรียบเทียบกับปัจจัยด้านอื่นที่เหลือ ซึ่งเกี่ยวข้องกับบรรทัดฐานทางสังคมที่จะยอมรับการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีถูกต้องหรือไม่ยอมรับอันเกิดจากการปฏิบัติทางภาษีของคู่ค้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิมนวล วิเศษสรรพ (2022) พบว่าการรับรู้ถึงความเสมอภาคในการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีรวมทั้งมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้เสียภาษีและความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจที่สะท้อนจากระดับรายได้และกำไรของกิจการ ซึ่งนอกจากจะส่งผลโดยตรงต่อความตั้งใจในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคลแล้วยังส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อการเสียภาษีอีกด้วย เช่นเดียวกับปัจจัยด้านกฎหมายภาษีและการบังคับใช้และระบบการจัดเก็บภาษี

เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช่วงระหว่างโควิด-19 และหลังโควิด-19 สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงสรุปการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช่วงระหว่างโควิด 19 และหลังโควิด 19

	เสียภาษีเพิ่มขึ้น	เสียภาษียลดลง	เสียภาษีเท่าเดิม
จำนวนห้างหุ้นส่วนจำกัดที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล 26 ห้าง	2	2	22

จากนิยามของการวางแผนภาษีอากรมีผู้ให้นิยามไว้หลากหลาย เช่น สุเทพ พงษ์พิทักษ์ (2561) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวางแผนภาษีอากร คือการกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เพื่อการปฏิบัติในอนาคตเกี่ยวกับรายการทางการเงิน (Financial Transitions) ที่เกี่ยวข้องมุ่งหมายให้การเสียภาษีอากรและการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากรของกิจการเป็นไปได้อย่างถูกต้อง และครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ประมวลรัษฎากรกำหนดไว้ และเป็นผลให้จำนวนภาษีอากรที่ต้องเสียนั้น เป็นจำนวนน้อยที่สุด หรือประหยัดที่สุด รวมทั้งใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรสูงสุด ทั้งนี้ โดยไม่ต้องอาศัยการทุจริตหลักเสียภาษีอากร

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

จากผลการศึกษาวิจัยสามารถสะท้อนให้เห็นถึงการกำหนดนโยบายด้านภาษีนิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัด และประสิทธิภาพในการการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากโครงสร้างกำไรสุทธิให้เหมาะสม เช่น การกำหนดอัตราภาษี จะก่อให้เกิดความสามารถในการทำกำไร จะมีผลกระทบเชิงบวกกับประเทศชาติในการจัดงบประมาณ บริหารประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

6.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยควรเพิ่มประเภทธุรกิจของห้างหุ้นส่วน จำกัดให้หลากหลายมากขึ้น ควรศึกษาเรื่องการวางแผนภาษีของห้างหุ้นส่วนจำกัด มีผลต่อการประหยัดภาษีหรือไม่

7. เอกสารอ้างอิง

กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร. (2556). **ภาษีอากรตาม**

ประมวลรัษฎากร 2556. (พิมพ์ครั้งที่ 8).

กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.

กรมสรรพากร. (2559). **ความรู้เรื่องภาษีเงินได้นิติ**

บุคคล. ค้นเมื่อ 23 เมษายน 2559, จาก

<http://www.rd.go.th/publish/308.0.html>

กรมสรรพากร. (2563). **ภาษีเงินได้นิติบุคคล.** ค้นเมื่อ 3

กุมภาพันธ์ 2564, จาก

<https://www.rd.go.th/835.html>

นิมนวล วิเศษสรรพ, มนต์รี พิริยะกุล, วัฒนีย์ รัมมะพ้อ

และ อังสนา ศรีประเสริฐ. (2565, กันยายน-

ธันวาคม). โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจปฏิบัติตาม

กฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคลของธุรกิจขนาด

กลางและขนาดย่อม . **Journal of**

Humanities and Social Sciences

Nakhon phanom University, 12(3),

196-214.

ปรียาพร วังเวียง. (2562, มกราคม-มิถุนายน).

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของ

คณะกรรมการบริษัทกับการบริหารรายจ่าย

ภาษี ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

แห่งประเทศไทย. **วารสารศิลปศาสตร์และ**

วิทยาการจัดการ, 6(1), 46-64.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2565). **เอกสารงบประมาณ**

ฉบับที่ 5 รายงานภาวะเศรษฐกิจและการคลัง

ประจำปีงบประมาณ 2565. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

วิณยา ยาน่วย. (2559) **การเปรียบเทียบผลการจัดเก็บ**

ประสิทธิภาพและความยืดหยุ่น ของภาษีเงินได้

ในช่วงก่อน และหลังมาตรการลดภาษีของ

สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร.

การศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์,

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.

ศาสตรา สุตสวัสดิ์ และภาวิน ศิริประภาณุกุล. (2562,

พฤษภาคม-สิงหาคม). **รายจ่ายภาษีเงินได้นิติ**

บุคคล ในประเทศไทย. Thailand and The

World Economy, 36(2), 32-51.

สุเทพ พงษ์พิทักษ์. (2561). **การวางแผนภาษีอย่างไรให้**

ธุรกิจยั่งยืน. จาก

<https://sme.krungthai.com/sme/product>

ListAction.action?command=getDetail&c

atemenu=knowledge&catelid=9&itemid

=135

สุเมธ ศิริคุณโชติ และคณะ (2559). **ภาษีอากรตาม**

ประมวลรัษฎากร 2559. กรุงเทพฯ: เรือนแก้ว

การพิมพ์

สรวรรยา จินดาวงศ์. (2564, กุมภาพันธ์). ผลกระทบของ

การเปลี่ยนแปลงทางภาษีเงินได้นิติบุคคลที่มีต่อ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบ

บัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. **Journal of**

Social Science and Buddhistic

Anthropology, 6(2), 114-129.

Kerdsiri, P. (2017). **Financial Accounting and**

Taxation Accounting: Homophones.

(2nd ed). Bangkok: Dharmniti Press

Company Limited.

Mahawong, B., & Pajongwong, P. (2019). The Relationship between firm performance and corporate tax avoidance of listed companies in the stock exchange of Thailand in SET 100 index. **Kasetsart Applied Business Journal**, 13(18), 15-40.

Pongpitak, S. (2017). Naeokhit phasingøendai nitibukkhon. [**corporate income tax concept**]. Retrieved March 2022, from <https://www.taxguruthai.com/topic/46>.

The Revenue Department. (2021). Raidai ratthaban samrap pingoppraman songphanharojhoksipsam. [Government Revenue for fiscal year 2020]. Retrieved April 2021, from http://download.rd.go.th/fileadmin/biz_news.com/blog/detail/637781

Wang, F., junqin, S., Cullinan, C., & Xu, S. (2019). corporate tax avoidance: a literature review and research agenda: corporate tax avoidance. **Journal of Economic Surveys**, 34(3), 793-811.